

Министерство на земеделието, храните и горите

**Оперативен анализ
за основни земеделски култури**

(Бюлетин № 13/2021)

София, 31 март 2021 г.

Съдържание

1.	Проведени основни селскостопански мероприятия към 25.03.2021 г.....	3
1.1	Проведени мероприятия при есенници.....	3
1.2	Засети площи с пролетници.....	3
2.	Външна търговия с основни земеделски култури.....	4
2.1	Зърнени и маслодайни култури.....	4
2.2	Плодове и зеленчуци.....	5
3.	Цени.....	5
3.1	Зърнени и маслодайни култури.....	5
3.2	Плодове и зеленчуци.....	6

Забележка: Материалът включва оперативни данни, които нямат статистически характер, а служат само като ориентир за текущото състояние на пазара, в т. ч.: оперативна информация относно проведените основни селскостопански мероприятия по данни от областните дирекции „Земеделие“ и текуща информация относно товарите с основни зърнени и маслодайни култури, преминали границите на страната чрез основните пристанища.

1. Проведени основни селскостопански мероприятия към 25.03.2021 г.

1.1 Проведени мероприятия при есенници

Оперативните данни към 25.03.2021 г. сочат увеличение на площите за реколтиране при почти всички основни есенни култури спрямо година по-рано, което е значително при ръжта и тритикалето (с около 30%) и по-слабо изразено при пшеницата и маслодайната рапица (съответно с 2,2% и 8,4%). Единствено площите за реколтиране с ечемик са малко под миналогодишните (с 3,1%).

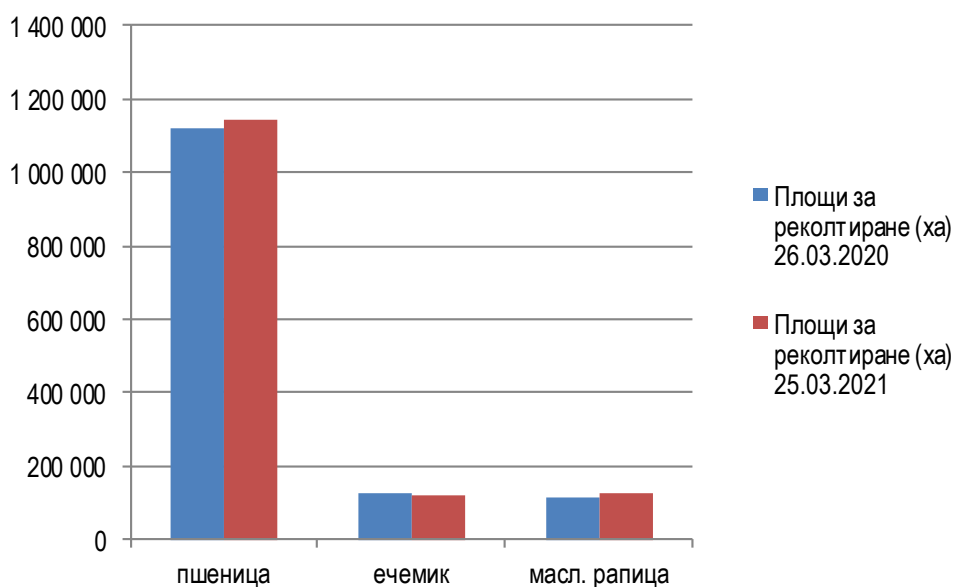
Площи за реколтиране с основни есенни култури към 25.03.2021 г.

	26.03.2020	25.03.2021	Изменение на годишна база, %
пшеница	1 120 343	1 145 461	2,2%
ечемик	123 825	120 010	-3,1%
маслодайна рапица	114 694	124 304	8,4%
ръж	5 532	7 299	31,9%
тритикале	12 322	15 854	28,7%

Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХГ

Забележка: Площи за реколтиране = Засети площи – Пропаднали площи

Площи за реколтиране при основни есенни култури към 25.03.2021 г., сравнено със същия период на 2020 г.

1.2 Засети площи с пролетници

Сеитбата на пролетни култури стартира с по-бавни темпове спрямо миналата година, като засетите до момента площи с пролетен ечемик и маслодаен слънчоглед са респективно с 80,6% и 95,2% под нивата отпреди една година.

В начален етап е засаждането на площи с картофи и зеле.

Засети площи с пролетници към 25.03.2021 г., ха

	26.03.2020	25.03.2021	Изменение на годишна база, %
маслодаен слънчоглед	28 523	1 365	-95,2%
пролетен ечемик	790	153	-80,6%
картофи	1 371	68	-95,0%
зеле	12	4	-66,7%

Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХГ

2. Външна търговия с основни земеделски култури

2.1 Зърнени и маслодайни култури

Основни зърнени и маслодайни култури с пазарна година юли - юни (пшеница, ечемик и рапица)

Общо за периода от началото на настоящата пазарна година до края на март 2021 г., през Пристанище Варна¹ са изнесени 630,4 хил. тона пшеница (в т. ч. 26,1 хил. тона през последната седмица), което е с 60,8% по-малко на годишна база. Експортът на ечемик през порта също изостава спрямо година по-рано – с 39,9%, като остава в застой за поредна седмица. Все още не са преминавали товари с рапица от реколта `2020.

Износ на пшеница, ечемик и рапица от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

Продукти	29.06.2019 – 28.03.2020	29.06.2020 – 28.03.2021	Изменение на годишна база
пшеница	1 607 040	630 427	-60,8%
ечемик	113 057	67 923	-39,9%
рапица	128 793	0	-

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

До момента не е осъществен износ на пшеница, ечемик и рапица от реколта `2020 през „Пристанище Бургас“ ЕАД, опериращо на терминал Бургас – Изток 1.

Основни зърнени и маслодайни култури с пазарна година септември – август (царевица и слънчоглед)

През изминалата седмица през Пристанище Варна не е отчетен износ на царевица и слънчоглед. При липса на преминали количества и по същото време на 2020 г., намалението на експорта на двете култури на годишна база се запазва: с 21,2% за царевицата и с 44% за слънчогледа.

¹ През последните няколко години Пристанище Варна формира около 50% от общия експорт на пшеница и царевица и около 30% от този на ечемик, слънчоглед и рапица.

Износ на царевица и слънчоглед от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

Продукти	31.08.2019 – 28.03.2020	31.08.2020 – 28.03.2021	Изменение на годишна база
царевица	399 173	314 700	-21,2%
слънчоглед	64 285	35 980	-44,0%

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

Засега не е отчетен износ на царевица и слънчоглед – реколта ` 2020 от „Пристанище Бургас“ ЕАД.

От началото на съответните пазарни години (м. юли 2020 г. за есенните и м. септември 2020 г. за пролетните култури) през Пристанище Варна са внесени 2,2 хил. тона ечемик, 4,2 хил. тона царевица и 5,6 хил. тона слънчоглед. На този етап няма данни за осъществен импорт на пшеница и рапица през наблюдаваните пристанищни терминали във Варна и Бургас.

Информацията за търговията с основните зърнени и маслодайни култури по данни на Националния статистически институт, включена в Бюлетин № 10/2021, ще бъде актуализирана след публикуване на официални данни за внос и износ за януари 2021 г.

2.2 Плодове и зеленчуци

Актуализация на информацията за внос и износ на плодове и зеленчуци, публикувана в Бюлетин № 10/2021, ще бъде направена след предоставяне на данни от Националния статистически институт.

3. Цени

3.1 Зърнени и маслодайни култури

Към 24 март 2021 г. средните изкупни цени на царевица, пшеница (хлебна и фуражна) и слънчоглед за страната отбелязват леко седмично понижение, в рамките на 0,5% - 1,9%, докато тази на ечемика остава без промяна.

Средни изкупни цени на основни зърнени и маслодайни култури към 24.03.2021 г., лв./тон без ДДС

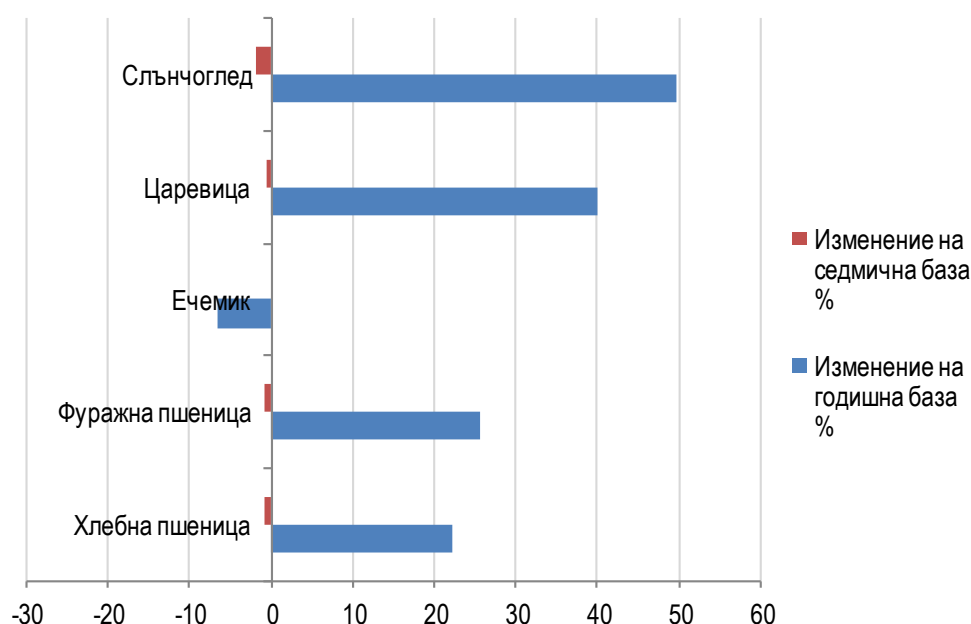
	25.03.2020	17.03.2021	24.03.2021	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
хлебна пшеница	337	415	412	22,3	-0,7
фуражна пшеница	321	406	403	25,5	-0,7
ечемик	305	285	285	-6,6	0,0
царевица	284	400	398	40,1	-0,5
слънчоглед	679	1 036	1 016	49,6	-1,9
рапица	*	*	*	-	-

Източник: данни на САПИ ЕООД (средноседмични цени), обработени от МЗХГ

* Няма данни

Сравнявайки с аналогичния период на 2020 г., пшеницата, царевицата и слънчогледът са поскъпнали в границите от 22,3% до 49,6%. Единствено ечемикът се изкупува на по-ниска цена от миналогодишната, с 6,6%.

Изменение на изкупните цени на основни зърнени и маслодайни култури към 24.03.2021 г.

3.2 Плодове и зеленчуци

Седмичните ценови отклонения, отчетени при търговията на едро с основните плодове и зеленчуци в страната, са разнопосочни. Средните цени на едро на вносни домати и краставици, зеле и ябълки на тържищата са с между 1,1% и 8,8% под нивата от предходната седмица. Българските оранжерийни домати поскъпват със 74,5% на седмична база (поради ограничено предлагане), а оранжерийните краставици, картофите и вносният червен пипер – в рамките на 0,3% - 1,7%.

Средни цени на едро на основни плодове и зеленчуци към 26.03.2021 г., лв./кг

	27.03.2020	19.03.2021	26.03.2021	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
картофи	1,24	0,60	0,61	-50,8	1,7
домати (оранжерийни)	2,83	1,88	3,28	15,9	74,5
домати (внос)	1,94	1,79	1,77	-8,8	-1,1
краставици (оранжерийни)	3,21	2,67	2,69	-16,2	0,7
краставици (внос)	*	1,81	1,65	-	-8,8
пипер (зелен)	*	*	*	-	-
пипер (червен внос)	3,75	2,94	2,95	-21,3	0,3

	27.03.2020	19.03.2021	26.03.2021	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
зеле	0,87	0,78	0,73	-16,1	-6,4
дини	*	*	*	-	-
пъпеши	*	*	*	-	-
праскови	*	*	*	-	-
череша	*	*	*	-	-
ябълки	1,30	1,25	1,19	-8,5	-4,8
сливи	*	*	*	-	-
круши	*	*	*	-	-
десертно грозде	*	-	*	-	-

Източник: данни на ДКСБТ, обработени от МЗХГ

* Няма данни

Към края на м. март 2021 г. картофите се търгуват с 50,8% по-евтино спрямо година по-рано. По-умерено понижение на цените на едро на годишна база е налице за ябълките, вносните домати, зелето, оранжерийните краставици и червения пипер - от 8,5% до 21,3%, а увеличение – само за българските оранжерийни домати, с 15,9%.

Изменение на цените на едро на основни плодове и зеленчуци към 26.03.2021 г.

